

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
HUISVESTING EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1999 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij besluit van 15 oktober 1999, 14 april 2000, 26 mei 2000, 10 mei 2001, 11 mei 2001 en 18 mei 2001;

Gelet op het ministerieel besluit van 13 juni 2000 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 5 april 2001 ,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens de historische, wetenschappelijke en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Populier bij de Vierschaar, op de Vollanderkouter,
gelegen te Zottegem (Strijpen), Moeielos ; Vierschaar ; Vollander ;
bekend ten kadaster:
Zottegem, 8ste afdeling, sectie A, perceelnummers 202, 203, 204, 205, 300A, 300C/2, 308.

Artikel 2.

Het algemeen belang gevormd door de **historische** waarde wordt als volgt omschreven:

De *Populus x canadensis* cv. 'Marilandica' werd aangeplant op de Vollanderkouter.

Hij staat op een plaats waar vroeger de vierschaar gehouden werd voor de ingezetenen van omliggende parochies en waar oude wegen samen komen.

Van de eigenlijke vierschaar, namelijk een plaats waar de vierschaar bijeenkomt in een vierkant van vier banken waarbinnen recht wordt gesproken, is er niets zichtbaar overgebleven. Omdat het blijkbaar de gewoonte was om recht te spreken op een lommerrijke beboomde plaats, is de aanwezigheid van een boom nog het enige overblijvend element dat hier verwijst naar de vierschaar.

Het algemeen belang gevormd door de **wetenschappelijke** waarde wordt als volgt omschreven:

De *Populus x canadensis* cv. 'Marilandica' heeft een respectabele stamomtrek van 458 cm. Voorzichtig kan gesteld worden dat deze boom tussen de 60 en 90 jaar oud is. De levensverwachting van deze kloon is hoger dan van de meeste andere Euramerikaanse populieren.

De 'Marilandica' is een zeer oude populierenkloon, die in Vlaanderen veel werd aangeplant, maar die nu verdrongen is door meer productieve klonen. In Vlaanderen is hij onder meer gekend in de volksmond als o.a. 'Vrouwelijke Gek', 'Gentenaar' en 'Achtkanter' omwille van de lijsten op de jonge, krachtige scheuten.

Het algemeen belang gevormd door de **sociaal-culturele** waarde wordt als volgt omschreven:

Gezien zijn inplanting boven op de heuvelrug is hij van heinde en verre een belangrijk herkenningspunt voor de mens in het landschap. Hij staat immers als een "landmark" sinds mensenheugenis 60 meter boven de zeespiegel hoog op de Vollanderkouter boven de beekvalleien van de Zwalm, Traveinsbeek en Molenbeek.

Artikel 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).
- B. Specifieke erfdienschapheden:
Behoudens voorafgaande en schriftelijke toestemming van de terzake bevoegde Vlaamse minister of zijn gemachtigde en onverminderd de bestaande wetten en reglementen terzake, is binnen een straal van **30 meter** te rekenen vanaf het middelpunt van de stamvoet verboden:
  1. Het plaatsen van een of meer verplaatsbare inrichtingen die al dan niet voor bewoning kunnen worden gebruikt, zoals woonwagens, kampeerwagens en afgedankte voertuigen.
  2. Het aanbrengen van levende en dode afsluitingen en het herstellen of vernieuwen van bestaande afsluitingen.
  3. Het achterlaten van afgedankte voertuigen of schroot, evenals het aanleggen van een opslagplaats voor dergelijke produkten. Het achterlaten van slib. Het aanleggen van een vuilnisbelt of het achterlaten van afvalprodukten.

4. Elke activiteit die een wijziging van de waterhuishouding voor gevolg kan hebben, inzonderheid het graven van afwateringskanalen het uitvoeren van draineringswerken en wateraftappingen.
5. Om het even welk werk dat -ook tijdelijk- de aard van de grond, het uitzicht van het terrein of het hydrografisch net zou kunnen wijzigen, inzonderheid het dempen van grachten, boringen of grondwerken, de ontginning van materialen, het aanvoeren van grond en het aanleggen van opspuiterreinen. Het ophogen of afgraven van het terrein en het verrichten van archeologische opgravingen.
6. Het aanbrengen van elke vorm van bodemverharding en bodemverdichting, het aanleggen van wegen en paden en het verbeteren ervan en het herstellen en vernieuwen van bestaande verhardingen.
7. Het plaatsen van bovengrondse en ondergrondse leidingen, palen en bakens, inzonderheid voor het transport van elektriciteit, water, gas en rioolwater en van telefoon.
8. Elke lozing van vloeistoffen of gassen die nadelig zijn voor de aanwezige boom. Elke ingreep die een duurzame wijziging van de boom voor gevolg kan hebben.
9. Het beschadigen van de boom, het uitvoeren van werken die de conditie en of de stabiliteit van de boom negatief kunnen beïnvloeden, inzonderheid het maken van vuur, het uitfrezen van houtrot en het ondeskundig behandelen en snoeien - zoals het wegnemen van gesteltakken of hoofdwortels - van de boom.
11. Het vellen, ontwortelen van de boom.

Het vellen van de boom omwille van dringende sanitaire en veiligheidsredenen moet onmiddellijk aan de cel Monumenten en Landschappen worden medegedeeld.
12. Het uitvoeren van onderhoudswerken aan de boom inzonderheid het snoeien, knotten, het gebruik van chemische verdelgingsmiddelen.
13. Het aanplanten en zaaien van bomen, heesters, kruidachtigen en grassen.

Brussel, 1-2-06-2001

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Huisvesting en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN